

Barak 13

Barak 13 is één van de eerste gebouwen van het kamp, die vanaf 1943 gebouwd werden. Tussen 1944 en 1945 werden hier geïnterneerde, Italiaanse militairen en arbeiders ondergebracht. Daarvan getuigen de talrijke inschriften van namen en geboortedata, die in de kelder van het gebouw te zien zijn. Dit zijn de enige directe getuigenissen van dwangarbeiders van dit kamp. Na het einde van de oorlog heeft het leger van de Sovjet-Unie het korte tijd als opslagplaats gebruikt. In de daarop volgende jaren waren er verschillende werkplaatsen gehuisvest, onder andere een opleidingswerkplaats van het Volkseigene Betrieb (VEB) Kühlautomat. Vanaf 2003 deed het gebouw dienst als opslagplaats van antiques en bouwmaterialen. Ondanks het feit dat deze barak voor verschillende doeleinden is gebruikt, zijn hier meer sporen van het nazi-verleden te vinden dan in andere barakken. Daarom werd deze barak in 2008 door het Documentatiecentrum nationaalsocialistische dwangarbeid overgenomen en als onderkomen van de dwangarbeiders zorgvuldig gerestaureerd en geconserveerd.

Naast de inschriften in de kelder maken citaten van dwangarbeiders de dagelijkse levensomstandigheden in het kamp aanschouwelijk, deze werden gekenmerkt door plaatsgebrek, honger, slechte hygiëne en wanhoop.

Documentatiecentrum
nationaalsocialistische dwangarbeid
Berlin-Schöneeweide
Britzer Strasse 5
12439 Berlijn, Duitsland

Openingstijden:
Dinsdag tot zondag van 10 tot 18 uur
Toegang gratis

Rondleidingen en seminars op aanvraag
Contact : +49 (0) 30 / 63 90 28 80
schoeneweide@topographie.de
www.dz-ns-zwangarbeit.de

STIFTUNG TOPOGRAPHIE DES TERRORS

Bereikbaar met het openbaar vervoer:
S-Bahn Berlin-Schöneeweide
Buslijnen 160 / 167, bushalte Britzer Strasse
of 10 minuten lopen

FZ17 Helga Lieser. Carre: Haberkern/Lieser. Photos: Friedhelm Hofmann, Berlin 2010

„GBl-kamp 75/76“

In Berlijn en omgeving waren ongeveer 3000 verzamelverblijven voor mannelijke en vrouwelijke dwangarbeiders. Vooral in industriegebieden, zoals Ober- en Niederschöneide, ontstonden grote barakkenkampen. Het dubbelkamp 75/76 werd vanaf de herfst van 1943 gebouwd in opdracht van de speciale instantie „Generalbauinspektor für die Reichshauptstadt“ (GBl). Het kamp bestond uit dertien stenen woonbarakken voor 2000 dwangarbeiders en een centraal gelegen barak die als schuur diende. In het GBl-kamp 75/76 werden naast geïnterneerde, Italiaanse militairen en Italiaanse arbeiders, ook dwangarbeiders uit West- en Oost-Europa en vrouwelijke gevangenen van een buitenkamp van het concentratiekamp Sachsenhausen ondergebracht.

Al vanaf 1946 werden de barakken voor andere doeleinden gebruikt. In de oostelijke helft van het kamp aan de Köllnische Strasse werden werkplaatsen, een sauna en een kinderopvang opgericht. In de westelijke helft van het kamp aan de Britzer Strasse vestigde zich in 1946 een vaccinstituut. In 2006 werd na meer dan tien jaar engagement van actiegroepen uit Berlijn en Brandenburg het Documentatiecentrum nationaal-socialistische dwangarbeid geopend.

Documentatiecentrum nationaal-socialistische dwangarbeid

Het voormalige nazikamp voor dwangarbeiders in Schöneide is als totaalcomplex uniek. Het Documentatiecentrum nationaal-socialistische dwangarbeid, dat op deze historische locatie is opgericht, is een educatief centrum en een gedenkplaats voor de 11 tot 12 miljoen mannen, vrouwen, jongeren en kinderen uit heel Europa, die in het Duitse Rijk dwangarbeid hebben moeten verrichten.

Met wisselende tentoonstellingen, manifestaties en een divers educatief aanbod informeert het documentatiecentrum over het thema nationaal-socialistische dwangarbeid. In 2013 wordt een permanente tentoonstelling geopend.

AANBOD

- Tentoonstellingen (locaal, regionaal en internationaal)
- Rondleidingen, seminars, projectdagen en projectweken
- Voordrachten, lezingen, filmvertoningen, podiumdiscussies, conferenties
- Bibliotheek (gebruikmaking op aanvraag)
- Verzamelingen en archief (gebruikmaking op aanvraag)

Uitgebreide informatie over ons aanbod vindt U onder: <http://www.dz-ns-zwangsarbeit.de>